Službeni list
Europske unije

HR
Serija C

C/2026/4648

23.9.2026.

Rezolucija Europskog gospodarskog i socijalnog odbora

Preporuke EGSO-a o prijedlozima za reforme i ulaganja u okviru ciklusa europskog semestra 2025. – 2026.

(C/2026/4648)

Izvjestitelji: **Gonçalo LOBO XAVIER**
Andrea MONE
Luca JAHIER

Pravna osnova:	pravilo 52. stavak 4. Poslovnika
Datum usvajanja na plenarnom zasjedanju:	18.6.2026.
Plenarno zasjedanje br.:	606
Rezultat glasanja (za/protiv/suzdržani):	175/3/0

1. Uvod

1.1. Ova rezolucija dio je paketa koji uključuje i informativno izvješće ([1]) i njegov detaljan Prilog ([2]) i nastavak je jednogodišnjeg rada EGSO-ove Skupine za europski semestar, koja je provela savjetovanja s nacionalnim gospodarskim i socijalnim vijećima, socijalnim partnerima i organizacijama civilnog društva iz država članica EU-a o ključnim temama europskog semestra. U informativnom izvješću ([3]) objedinjuju se stajališta socijalnih partnera i organizacija civilnog društva u 27 država članica o prijedlozima za nacionalne reforme i ulaganja i njihovoj provedbi (ciklus europskog semestra 2025. – 2026.) ([4]). Ova ga rezolucija nadopunjuje zaključcima, prijedlozima i preporukama o politikama EGSO-a na temelju rezultata savjetovanja s dionicima navedenih u izvješću.

1.2. EGSO tako nastavlja rad koji provodi posljednjih nekoliko godina na promicanju participativnijeg europskog semestra i okvira gospodarskog upravljanja, što podrazumijeva veće preuzimanje odgovornosti na nacionalnoj razini i uključivanje socijalnih partnera i organizacija civilnog društva. Širokim sudjelovanjem podupire se donošenje odluka na temelju činjenica, kao i demokratski legitimitet, a ujedno se povećava podrška javnosti za transformativne politike i sustavne promjene.

2. Preporuke EGSO-a o prijedlozima za reforme i ulaganja u okviru ciklusa europskog semestra 2025. – 2026.

EGSO:

2.1. ponavlja **preporuke** iz svojih mišljenja o višegodišnjem financijskom okviru (VFO) ([5]), jesenskom paketu ([6]) i Uredbi o uspješnosti ([7]);

([1]) „Stajalište organiziranog civilnog društva u državama članicama EU-a o prijedlozima za nacionalne reforme i ulaganja i njihovoj provedbi (ciklus europskog semestra 2025. – 2026.)”.
([2]) Prilog.
([3]) U razdoblju od siječnja do ožujka 2026. Skupina za europski semestar prikupila je stajališta dionika putem upitnika i pet posjeta zemljama.
([4]) Upitnik se sastojao od 10 pitanja grupiranih oko četiri glavne teme: (1) mjere za reforme i ulaganja u državama članicama, posebno one koje se temelje na preporukama za pojedine zemlje za 2025., i njihova provedba; (2) završetak provedbe nacionalnih planova za oporavak i otpornost; (3) provedba i praćenje nacionalnih srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova; (4) veza između višegodišnjeg financijskog okvira i europskog semestra.
([5]) „Put prema sljedećem višegodišnjem financijskom okviru” (SL C, C/2025/3202, 2.7.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3202/oj), i „Višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2028. – 2034.” (SL C, C/2026/1974, 28.4.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1974/oj).
([6]) „Europski semestar 2025. – jesenski paket” (SL C, C/2025/2019, 30.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2019/oj), i „Dodatna razmatranja o smjeru za budućnost europskog semestra 2025.” (SL C, C/2026/10, 16.1.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/10/oj).
([7]) „Okvir EU-a za praćenje proračunskih rashoda i uspješnost”, u izradi.

2.2. ukazuje na **svoje glavne zaključke**: preporuke za pojedine zemlje su relevantne, ali socijalna dimenzija ne uzima se u obzir u dovoljnoj mjeri. Mehanizam za oporavak i otpornost imao je stratešku vrijednost, ali se mora promatrati u kontekstu pandemije. Općenito se pokazao previše složenim i previše centraliziranim i bio je prebrzo proveden. Veza između VFO-a i europskog semestra mogla bi povećati dodanu vrijednost EU-a, ali puno toga ovisi o zaštitnim mjerama za demokraciju, supsidijarnost i socijalnu ravnotežu. I što je najvažnije, iz perspektive EGSO-a uključenost socijalnih partnera i organizacija civilnog društva i dalje je proceduralna, ali bez konkretnog učinka. Osim toga, još uvijek postoje opći nedostaci u provedbi, pa EGSO poziva na stavljanje većeg naglaska na provedbene kapacitete, administrativnu učinkovitost i mjerljive ishode;

2.3. tvrdi da budućnost EU-a ovisi o dinamičnoj i snažnoj **međupovezanosti njegovih četiriju oblika kapitala** (gospodarskog, ljudskog, socijalnog i okolišnog), te da, sukladno tome, veći naglasak treba staviti na veću održivu konkurentnost, sadržanu u članku 3. Ugovora o Europskoj uniji, zeleni plan i europski stup socijalnih prava. EGSO poziva Komisiju da kombinira ta četiri oblika kapitala i da se ne fokusira na **rast koji se temelji samo na BDP-u** (prema preporuci Zajedničkog istraživačkog centra (JRC) ([8]) kako bi se prešlo na model sigurnosti definiran gospodarskom otpornošću, socijalnom kohezijom i okolišnom održivošću. **Provedba jedinstvenog tržišta**, uz posvećivanje **posebne pozornosti uniji tržišta kapitala**, mora biti u potpunosti integrirana u europski semestar i preporuke za pojedine zemlje, zajedno s političkom odgovornošću za provedbu pravila jedinstvenog tržišta;

2.4. smatra da je za ostvarivanje istinske europske dodane vrijednosti u međusobnom povezivanju europskog semestra i VFO-a od presudne važnosti **osloboditi potencijal EU-a i pritom očuvati fleksibilnost, supsidijarnost i višerazinsko upravljanje**. Međutim, EGSO se odlučno protivi logici makroekonomske uvjetovanosti koja se zasniva na sankcijama i preporučuje strukturu pozitivnih poticaja u kojoj se u okviru semestra utvrđuju strateška uska grla, a VFO pruža ciljanu potporu za njihovo uklanjanje. EGSO prepoznaje sve veću važnost obrambene otpornosti i spremnosti i poziva na uspostavu regulatornog okruženja koje pruža pravnu sigurnost i potporu za mobilizaciju ulaganja u kapacitete koordinirane na razini EU-a u cilju poboljšanja produktivnosti, konkurentnosti, gospodarskog rasta, kohezije, otpornosti i strateške autonomije;

2.5. preporučuje **učenje iz dosadašnjih iskustava** (posebno nedostataka u provedbi Mehanizma za oporavak i otpornost) i očuvanje socijalnih ciljeva i višerazinskog upravljanja EU-a u okviru strukture VFO-a. Da bi se osigurala dugoročna održivost strateških ciljeva EU-a i otpornost njegova gospodarstva, trebalo bi stvoriti fiskalni prostor za postizanje zajedničkih socijalnih ciljeva EU-a, a posebno za doprinos Centru za socijalna ulaganja, koji je Europska komisija nedavno pokrenula;

2.6. posebno ističe da se **u preporukama za pojedine zemlje često zanemaruju socijalna pitanja,** a razina provedbe socijalnih preporuka za pojedine zemlje dosad je često bila neodgovarajuća i neučinkovita ili se te preporuke čak uopće nisu provodile. Zbog toga EGSO sa zanimanjem prati okvir za socijalnu konvergenciju i nastavit će pratiti njegov stvarni učinak na cjelokupni ciklus koordinacije ekonomskih i socijalnih politika EU-a. EGSO smatra da, dok se utvrđeni problemi ne riješe, javnim tijelima treba dati odgovarajuće ovlasti i ojačati njihovo djelovanje kako bi se na nacionalnoj razini pokrenula dinamika nužna za ubrzavanje osmišljavanja, provedbe i ostvarivanja reformi, kao i njihove demokratske evaluacije;

2.7. čvrsto je uvjeren da, kako bi se postigao taj cilj, EU mora **osmisliti čvršći okvir za suradnju** u kojem se rezultati i uspješnost nagrađuju ciljanom tehničkom pomoći i fleksibilnošću u sufinanciranju uzimajući u obzir posebne značajke nacionalnih i regionalnih okolnosti;

([8]) *Beyond GDP: delivering sustainable and inclusive wellbeing*, Zajednički istraživački centar.

2.8. stoga preporučuje **povećanje uključenosti socijalnih partnera i organizacija civilnog društva** (u cilju postupnog jačanja načela partnerstva s obzirom na konvergenciju upravljanja VFO-om i europskim semestrom) **na način da se njihovo sudjelovanje umjesto kvaziproceduralnog uvjeta pretvori u bitan pokretač uspješnosti politike**, na temelju obavezne evaluacije uključenosti dionika tijekom cijelog ciklusa politike, kao i istinskog pojednostavljenja i osiguravanja proporcionalnosti administrativnog i regulatornog opterećenja za javna tijela, poduzeća i organizacije civilnog društva, a ne samo za službe Europske komisije;

2.9. poziva Komisiju da **poboljša kvalitetu i vremenski raspored postupaka informiranja i savjetovanja u okviru europskog semestra**. To obuhvaća ulaganje u izgradnju kapaciteta za civilni i socijalni dijalog, jačanje postupaka savjetovanja i poboljšanje vremenskih rasporeda, poboljšanje pristupa transparentnim i usporedivim podacima te uspostavu europskog kodeksa kojim bi se utvrdilo kako provoditi savjetovanja u okviru europskog semestra i kako sastavljati i provoditi nacionalne planove, u skladu s nacionalnim praksama i okvirima za socijalni dijalog;

2.10. stoga poziva na **uvođenje obavezne procjene kvalitete i učinka partnerstva**, koja ne bi smjela biti ograničena na to je li savjetovanje s partnerima provedeno, već bi u njoj trebalo razmotriti i u kojoj su mjeri njihovi doprinosi oblikovali konačne operativne programe. To mora biti **popraćeno radikalnim pojednostavljenjem provedbenih mehanizama**, koji moraju biti osmišljeni u suradnji s upravljačkim tijelima, regionalnim tijelima, socijalnim partnerima i organizacijama civilnog društva, kako bi se osiguralo da su sustavi revizije i praćenja razmjerni i da se njima poštuje načelo podijeljenog upravljanja bez nametanja prekomjernog birokratskog udvostručavanja obveza.

Bruxelles, 18. lipnja 2026.

Predsjednik
Europskog gospodarskog i socijalnog odbora
Séamus BOLAND